

HOEFHAMER

NIEUWS

Hoefhamer Nieuwsbrief • Behoud laatste smederij Elburg! • Juli 2007, nr. 5, jaargang 2

Hoefhamer Nieuws nr. 5

Beste donateur / vrijwilliger,

Ruim voor Open Monumentendag 2007 ontvangt u Hoefhamer Nieuws 5, zodat u de achtste september alvast kunt reserveren voor een bezoek aan Elburg, in het bijzonder aan de museum-smederij! Verder krijgt u in deze convocatie informatie over het wel en wee van de stichting tot instandhouding van..., zodat u weer op de hoogte bent.

In herinnering

Op donderdag 26 mei jl. is plotseling tijdens een jaarlijkse zeiltocht overleden ons bestuurslid

A.H. (Dries) Huizenga

De heer Huizenga zat sinds mei 2005 in het bestuur. Met hem verliest de stichting een betrokken bestuurslid, die op heel eigen manier zijn inbreng heeft gehad ten behoeve van de museum-smederij. We zullen ons zijn relativerende opmerkingen tijdens de vergaderingen blijven herinneren.

Het bestuur

OMD 2007

Op zaterdag 8 september is het weer zo ver: Open Monumentendag (en in Elburg ook Botterdagen)! Natuurlijk doet ook museumsmederij De Hoefhamer mee aan de festiviteiten. Het bestuur heeft – dankzij bemiddeling van vrijwilliger en cursusleider Hendrik Smit – kans gezien een spectaculaire activiteit te organiseren.

- Vanaf ca. 10.00 uur zal hoefsmid Willem Veldkamp & Co uit Zalk in de smederij demonstreren hoe uit een staaf ijzer een heus hoefijzer gesmeed kan worden. Hij krijgt hier bij o.a. assistentie van onze eigen Smi(d)t. En die hoefijzers zijn hard nodig!
- Want 's middags komt de 11 Afdeling Rijdende Artillerie – de Gele Ridders – gelegerd op 't Harde met vijf paarden naar Elburg. Deze worden vanaf 13.30 uur door hoefsmid Veldkamp in de Smedestraat beslagen. Het belooft een prachtig schouwspel te worden in de oude vesting, temeer daar de begeleidende militairen de dolman dragen.
- Onze vrijwilligers staan met een fraaie kraam op de Bottermarkt aan de haven. Hier kunt u allerlei smederijproducten kopen zoals poken, haakjes, krammen en natuurlijk de bekende 'vreugdewipper'. Ook de inwendige mens wordt niet vergeten want er wordt ook het overheerlijke Hoefhamerbier verkocht en allerlei 'snoepgoed' in de vorm van hoefijzers.

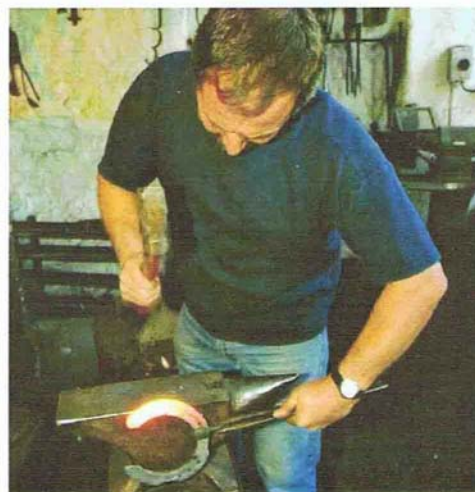
Naast de kraam worden (wellicht) op een zgn. veldsmidse demonstraties smeden gegeven.

Ook bij de museumsmederij in de binnenstad is overigens een verkooppunt ingericht.

- U raadt het al: door aankoop van de genoemde producten steunt u de smederij.
- **Het bestuur hoopt dat op 8 september a.s. velen zich zullen opgeven als donateur van de stichting.**

De Gele Ridders

In 1793 werden op voorstel van stadhouder Willem V twee brigades rijdende artillerie opgericht met als taak de zeer beweeglijke

Hoefsmid Willem Veldkamp demonstreert het maken van hoefijzers.

Drie maal Gele Ridders

De bovenste afbeelding is het bekende schilderij *De Gele Ridders* (In't duin, 1885 – 1886) van George Hendrik Breitner. Hij was lid van de zgn. Amsterdamse School. Met dit schilderij begon de waardering voor Breitners werk, al vond men toentertijd zijn manier van schilderen wel wat te schetsmatig.

In 1984 maakte Jan van der Horst (toenmalig eigenaar van Perioverf) een kopie van Breitners *Gele Ridders*. Hij schonk dit schilderij aan de gemeente Elburg, als dank voor een aantal opdrachten.

Het hangt momenteel in depot in het Gemeentemuseum.

De laatste afbeelding is het meest recent, namelijk een foto van drie *Gele Ridders* op 't Harde.

DE HOEFHAMER

MUSEUMSMEDERIJ ELBURG

cavalerie vuursteen te geven. De huidige 11 Afdeling Rijdende Artillerie zet dit werk voort, want de operationele taak bestaat als vanouds uit het geven van vuursteen aan infanterie en cavalerie met de houwtizer PzH 2000NL. Daarnaast vormen ceremoniële taken een deel van het werk van de Gele Ridders. Gekleed in de dolman geven zij bijvoorbeeld saluutschoten af bij speciale gelegenheden als staatsbezoeken en -begrafenissen, Prinsjesdag enz... Ook vormen ze in voorkomende gevallen een ere-escorte te paard en verzorgen ze optredens met een oud kanon, de zgn. 6-veld, natuurlijk getrokken door paarden.

Dolman

De dolman is het ceremoniële tenue van het korps Rijdende Artillerie, dat dateert van 1842. De toenmalige koning Willem II schonk het tenue aan het Korps voor verdiensten in de Slag bij Waterloo. Zelf nam hij, gekleed in dit tenue, aan de slag deel. Manschappen en onderofficieren hebben een gele dolman (vandaar Gele Ridders), officieren een goudkleurige. Het tenue is gebaseerd op een Hongaars cavalerie-uniform: het is een donkerblauwe, nauwsluitende huzarenbuis met gele of gouden tressen. Het hoofddeksel, de kolbak, is gemaakt van berenvacht en was oorspronkelijk bedoeld om tijdens het gevecht sabelhouwen op te vangen.

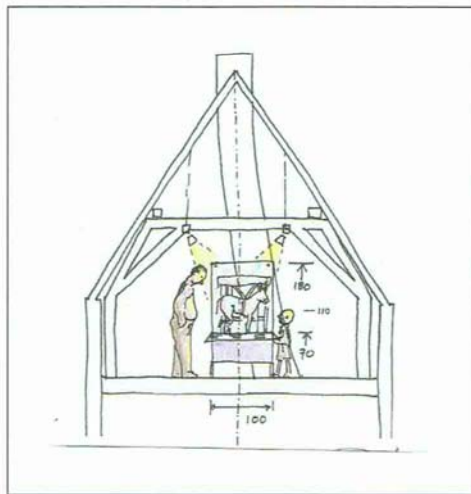
Medewerkers van DdB Aannemersbedrijf toveren een stoffige rommelzolder om tot tentoonstellingsruimte.

Tentoonstelling

Zoals in de vorige convocaties al is vermeld, wordt er op de zolderverdieping een tentoonstelling ingericht. In 'De Hoefhamer' komt binnenkort een bijzondere presentatie over het ambacht van de hoefsmid. De werkzaamheden zijn inmiddels gestart: van oude materialen is een bergkast annex vitrine gemaakt, er is een looprabad gelegd, allerlei loze elektriciteitsleidingen zijn verwijderd, het toilet is opgeknapt enz, enz... En er is een 400 jaar oude stoflaag verwijderd, dat is heel veel stof! Het gevolg van een en ander is dat er een heel mooi zoldertje te voorschijn is gekomen waar een

De trotse cursisten voor de smederij, mei 2007
V.l.n.r.: Cursusleider Sjouke van der Graaf met de cursisten Wim Schakelaar, Pascal de Lange en Henry van Loo.

Inrichtingsschetsjes van DJO Den Haag geven een indruk van de toekomstige tentoonstelling.

fraaie tentoonstelling kan worden gerealiseerd. De Nederlandse Vereniging van Hoefsmiden is enthousiast en wil zondig museale objecten beschikbaar stellen. Momenteel overlegt een aantal bestuursleden met het ontwerp bureau DJO uit Den Haag over de inrichting.

Geweldige schenking

Over museale objecten gesproken. Op 24 maart jl. reisde een delegatie van het bestuur af naar smederij De Grote Hendrik te Ruinerwold. Eigenaar Berend Kleine had namelijk een fraaie collectie objecten toegezegd: een verzameling van zeventig handgesmede hoefijzers, tal van andere ijzers, een houten kistje met gereed-

Berend Kleine schenkt de basiscollectie voor de tentoonstelling
V.l.n.r.: Berend Kleine, bestuurslid Henk Walles, vrijwilliger Hendrik Smit en voorzitter Henk Hulst.

schappen van de hoefsmid, een antiek ladenkastje voor hoefnagels e.d., dwangmiddelen om een paard in toom te houden enz... Hiermee is de basis voor de tentoonstelling aanwezig. Geweldig, zo'n schenking! Het bestuur is Berend en Esther Kleine dan ook zeer veel dank verschuldigd.

Suppoosten

Het bestuur hoopt dat de tentoonstelling voor het eind van het jaar is ingericht. In de loop van 2008 moet de museum-smederij regelmatig open zijn voor publiek, met name in de zomermaanden. Gedacht wordt aan woensdag- en vrijdagmiddag en op zaterdag. Verder op aanvraag via de VVV. Op termijn worden er dus suppoosten gezocht. In een volgende Hoefhamer Nieuws komen we hierop terug maar u kunt dit wat voorbarige verzoek alvast in overweging nemen.

Cursus smeden

De cursussen, die in januari waren begonnen, zijn natuurlijk afgerond en ook nu weer met goed gevolg. In mei jl. ontvingen de trotse leerlingen van cursusleider Sjouke van der Graaf hun oorkonde. De cursussen voor het najaar zijn meer dan volgeboekt. De deelnemers hebben inmiddels bericht gehad. De resterende belangstellenden krijgen natuurlijk in januari 2008 de mogelijkheid zich in het aloude smidsambacht te bekwamen.

Mocht u ook belangstelling hebben, meldt u dan alvast aan bij bestuurslid Tom Bergstra.
Tel: 0525-681548 / Mail: tbergstra@xs4all.nl.

DE HOEFHAMER

MUSEUMSMEDERIJ ELBURG